
Nesmrtelný Cheops

Román

Valery Esperian

HELIOPOLIS, 2625 PŘ. N.L., ČTVRTÁ DYNASTIE

CHEOPSOVI JE 15 LET

Po hladině východní větve delty Nilu rychle klouzaly dvě felúky. Cheops byl na palubě první lodě a zářil nadšením nad tím, co prožívá. Deset dní se plavili skrze vesnice, o nichž nikdy dříve neslyšel. Lidé, obyvatelé říčních osad, je všude radostně a vřele vítali. Husani předvedl obchodní zdatnost, a tak byly nyní lodě, které vyplouvaly naložené látkami, plné masa a ryb zakonzervovaných v soli. Ryby byly solí až vysušené, přesto nepříjemně páchly a Cheops se už nemohl dočkat, až se po návratu domů naloží do vonné lázně.

„Brzy už vplujeme na hlavní tok řeky,“ řekl princ Nefermaat a ukázal směrem k východnímu břehu, kde bylo možné zahlédnout obrys heliopolských hradeb.

Když Hetepheres Cheopsovi oznámila, že mu otec povolil nalodit se s Husaním, věděl, že se cesty zúčastní i nevlastní bratr, ale nevadilo mu to. Vždycky toužil Nefermaata poznat víc. Vidal ho jen zřídka, jelikož bratr byl často zaneprázdněn dohledem nad stavbami královských hrodek.

Korunní princ se k němu nikdy nechoval tak jako Ranefér s Rahotepem a i během této cesty působil vstřícným dojmem; byl přesný opak mladších bratrů, i vzhledem ke zdvořilosti, s jakou jednal s Husaním muži.

Začali se bavit o práci na staveništích a ukázalo se, že mají společné zájmy. Cheops si uvědomil, že se mu ten vysoký, svalnatý chlapec, který se často usmíval a nikdy nezvýšil hlas, líbí.

Když se námořníci snažili vmanévrovat loď z postranní větve Nilu na hlavní proud, položil Cheops nevlastnímu bratrovi ruku na rameno.

„Brzy se tam vrátím,“ řekl a ukázal na Heliopolis. „Chci dál studovat starobylé papýry, co jsem našel během poslední návštěvy chrámu.“

„Nezúčastníš se tedy ceremonie jmenování nového vezíra?“

„Tam se samozřejmě objevit musím, jinak by mi matka nedovolila návrat do Heliopolisu. A k čemu se chystáš ty? Vrátiš se hned do Médúmu, abys dohlédl na stavbu otcovy pyramidy?“

„Ještě nevím... Počkej chvíli, snažím se najít Atumův chrám, ale nevidím ho.“

„Odtud to nelze, na to už je pozdě. Zahlédnout městské hradby se dalo...“

„Pozor!“ přerušil Cheopse výkřik.

Ozvala se rána a loď se naklonila ke straně. Cheops ztratil pevnou půdu pod nohama a vzápětí se octl pod vodou.

Otevřel oči, ale nic neviděl, jako by byla noc. Zamáchal rukama, aby se dostal zpátky na hladinu, ale nestihl se ani zorientovat, a už ho vír znovu stáhl do temnoty.

Zoufale se snažil dostat zpět nahoru, ale zdálo se, že mu něco pevně svírá nohy. Ucítil bolest na hrudi a hučení v hlavě. Volal Ptaha a jeho božskou triádu, a potom, když ho začaly pálit plíce, spatřil Thovta v podobě ibise. Bůh písář k němu natáhl paži. Cheops ji uchopil a nechal se vést k nadpozemskému světlu, které ho ozařovalo. Ale ibis se najednou proměnil v krokodýla a světlo zmizelo.

Cheops uslyšel hvízdání v uších a pak ho oslnily sluneční paprsky. Zamrkal a spatřil ustarané tváře Husaniho a Nefermaata.

„Vítej zpátky, bratře!“

Cheops chtěl něco říct, ale princ ho přerušil. „Nemluv. Musíš nabrat síly.“

Cheops se rozkašlal a v hrudi ucítil prudkou bolest. Dál kašlal a všechny končetiny mu kroutily křeče. Konečně se křeče utišily a sevření v hrudi se začalo uvolňovat. Zhluboka se nadechl, potom znovu. Pokusil se obrátit na bok, ale Nefermaatovy ruce ho zadržely.

„Nehýbej se, jsi pořád příliš slabý,“ řekl.

„Co se stalo?“ zeptal se Cheops slabým hlasem. Hrdlo ho páliło. „Mám žízeň.“

Husani namočil do vaku s vodou kus látky a přetřel mu rty.

„Pomalu, můj pane. Krůček po krůčku.“

„Co se stalo?“ zopakoval Cheops. „Byl tam ibis, a pak najednou krokodýl...“

Ti dva si vyměnili pohledy. Nefermaat přikývl a ukázal na krvavý obvaz, jímž měl Cheops zavázané pravé lýtko.

„Krokodýl se tě zrovna chystal rozcupovat, když jsem tě popadl a vytáhl. Utržil jsi pěknou ránu, ale kost je díky bohům neporušená. Husani se na toho krokodýlího obra odvážně vrhl a rozpáral mu břicho nožem. Tím rozptýlil ostatní krokodýly – začali na bratrovi hodovat, a nám se tě zatím podařilo dostat na palubu.“

„Takže jste to byli vy tam dole... Vděčím vám za život.“

„Udělal bys to samé, bratře.“

Cheops se mírně pousmál.

„Nejsem tak zdatný jako ty. Nemyslím si, že bych tě dokázal zachránit.“

„Odpusťte,“ přerušil rozhovor Husani. „Jsme na dohled od Memfisu a ty si potřebuješ odpočinout, můj princí. Ale jsem si jistý, že za pár dní po všem zůstane jenom jizva a nějaká ta špatná vzpomínka, co jednou budeš vyprávět vnoučatům.“

„Děkuji, Husani, už se cítím lépe.“

Po přistání naložili Cheopse na nosítka a odnesli ke královskému lékaři. Rána byla hluboká, ale doktor potvrdil Husaniho předpověď. Po pečlivém ošetření ho dopravili do jeho pokoje, kam za ním přišly Hetepheres a Meretites.

Cheops se cítil blaženě, protože Meretites mu věnovala snad ten nejlíbeznější úsměv, jaký viděl za celý život, a okamžitě zapomněl na bolest způsobenou krokodýlím kousnutím. Při pohledu na sestřinu krásu se mu až tajil dech.

„Slyšela jsem, žeš málem přišel o život,“ vyhrkla Meretites a stiskla mu ruku s pohledem přišpendleným k ovázané noze. „Ach, to je hrůza!“

Cheops pokrčil rameny, jako by zas o tolik nešlo, a užíval si sestřin dotek. „Nefermaat a Husani mi naštěstí přispěchali na pomoc. Jsem jejich dlužníkem.“

„Nevím, co bych si počala, kdyby si tě řeka vzala,“ zamumlala konečně Hetepheres.

„Netrap se, matko. Bohové jsou mi nakloněni. Teď běžte, lékař mi nařídil, abych odpočíval.“

„Řeknu tvému otci, že se nezúčastníš investitory mého bratra.“

„Ne, uvidíš, že se stihnu včas uzdravit. A následujícího dne odjedu do He-liopolisu. Čekají mě tam papyry.“

Procesí kněží a urozených, kteří přicházeli, aby vzdali hold čerstvě jmenovanému velkému vezírovi, se zdálo nekonečné. Cheops se po strýcově investituře vzdálil z řad příbuzných a hodnostářů a připojil se ke Kagemnimu, který se zdál být potěšen tím, jak celý obřad proběhl.

„Otec vypadá s tvou prací velmi spokojen,“ poznamenal tiše Cheops.

„Také si to myslím, můj pane,“ zašeptal Kagemni.

„Na jeho místě bych velkým vezírem jmenoval tebe.“

„Děkuji ti, můj princí, ale takhle je to lepší. I tak mám mnoho povinností. Jsem už moc starý na to, abych dokázal plnit všechny úkoly spojené s takovou funkcí.“

„Vždyť jsi stále plný sil. Viděl jsem tě v boji. A žít budeš ještě kdovíjak dlouho!“

„Dohlížet na celou zemi si žádá mnoho energie. Je zapotřebí řídit justici, spravovat území, daně, řídit policii, shánět nové vojáky. A mnoho dalšího. A potom, jak dobře víš, nepatřím do královské rodiny.“

Cheops mlčel a začal znovu pozorovat ty, co přišli vzdát hold a střídali se před strýcem Nefermaatem, po jehož boku stáli velekněz Fenuku a faraon.

„Co říkáš, je pravda, Kagemni,“ přikývl po chvíli. „Ale nechápu, proč otec jmenoval zrovna matčina bratra, když všichni vědí, že se pořád hádají.“

„Nevzpomínáš si, jak jsem tě poučoval o tom, co obnáší být faraonem a jaké povinnosti se k tomu vážou? Někdy je pro dobro lidu třeba udělat kompromis. Ať král učiní cokoli, musí brát v potaz očekávání těch, kdo ho sledují. Tvůj strýc je královské krve, stejně jako tvoje matka, a proto ho faraon musel vzít v úvahu a přiznat mu to, co mu právem náleží. Ale když se nad tím pořádně zamyslíš, možná ho tvůj otec pověřil tolika povinnostmi, aby mu jeho úlohu ztížil. Jisté ovšem je, že se z Nefermaata brzy stane ještě bohatší a mocnější muž, než jakým kdy byl.“

„Myslím, že to chápu,“ přikývl Cheops a zamračil se. Rozhodl se položit Kagemnimu otázku, která ho již dlouho sužovala. „Není ještě nějaké vysvětlení, proč se Nefermaat nestal faraonem, přestože je přímým potomkem Huneje?“

Kagemni se zatvářil, jako by se snažil pochopit, jak delikátní téma to pro něho je, ale Cheops se usmál a mávl rukou.

„Neboj se,“ řekl. „Dobře vím, co se stalo mé matce. Nefermaat by si ji vzal za manželku, kdyby se Snofru nerozhodl vyrvat mu ji z rukou jediným možným způsobem.“

Kagemni sklonil hlavu, aniž by odpověděl, a Cheops začal přemítat o tom, že se chtěl zachovat stejně jako otec. Jak ho tedy mohl kritizovat?

„Možná je tu ještě něco dalšího,“ dodal najednou Kagemni. „Snofru neobral Nefermaata pouze o možnost stát se faraonem. Upřel mu jedinou věc, kterou doopravdy chtěl. Lásku tvé matky.“

Cheops na něho překvapeně pohlédl. Pokusil se něco říct, ale uvědomil si, že takto o tom nikdy nepřemýšlel a nenacházel slova, jimiž by mohl Kagemnimu odporovat. Svěsil hlavu a přemítal nad tím, co mu Núbijec řekl. Potom odešel, protože cítil, že potřebuje být sám.

*MEMFIS, 2622 PŘ. N.L., ČTVRTÁ DYNASTIE
CHEOPSOVI JE 18 LET*

Cheops sledoval z vrcholku bílého paláce cestu slunečního kotouče. Atum se chystal skrýt za obrys hory Abydos. Pozdravit ho před tím, než na sebe vezme podobu *If*, aby prošel do podsvětí, se stalo zvykem, kterého se Cheops jen těžko vzdával, když byl v Memfisu.

Zaměřil svou pozornost na mrak, který se jako obrovský had kroutil na obloze a tvořil dvanáct smyček podobných těm, co vytvořil Apofis ve snaze nastražit léčku na Ifa a napadnout ho na jeho cestě nocí, aby ho zastavil.

Cheopsovi přeběhl mráz po zádech. Kdyby se silám temnoty z onoho světa podařilo zatarasit nadpozemskou cestu slunce, zastavil by se čas a svět by byl ztracen. Apofis, zosobnění zla, by získal převahu nad bohyní Maat a na zemi by navždy zavládl chaos.

Jak se asi bohové musí bavit, když si hrají se živly, přemítal Cheops, když slunce zmizelo a na obloze explodovala rudá záře.

Ze zahrady pod ním se ozval Palův hlas. Volal ho a zdál se rozrušený, a tak se Cheops rozhodl opustit své útočiště a vyslechnout si důvody pro takový povyk.

„Odpusť mi, můj princí,“ řekl sluha a poklonil se. „Královna tě očekává ve svých komnatách. Přišla sem Sahira, aby tě doprovodila.“

Cheops se podíval na matčinu služebnou a pokynul jí. Dívka vyrazila k pokojům Hetepheres jinou chodbou, než kterou obvykle používal. Jistě se jednalo o přímou cestu do nejuzavřenější části harému.

Když došli k vedlejší dverím, ustoupila Sahira stranou a nechala Cheopse projít.

Vešel dovnitř. Matka seděla na posteli s číší vína v ruce.

„Jen pojď,“ zvolala a vybídla ho, aby si sedl vedle ní. „Dáš si víno?“

Cheops zvedl ruku v odmítavém gestu. „Ne, děkuji, matko. Ale pověz mi, proč jsi mě chtěla vidět?“

Místo odpovědi natáhla ruku a dotkla se prsty synových rtů.

Cheops doteku neuhnul. Neměl rád, když se jakkoliv připomínal jeho deformovaný ret, ale s matkou rozpaky necítil. Dokázala mu předat obrovskou sílu a hrdost.

„Tak cos mi chtěla říct?“ zeptal se a pohládl ji po tváři.

Hetepheres ještě chvíli mlčela, jako by se mu předtím, než odpoví, nejdřív snažila nahlédnout až na dno duše. Konečně otevřela ústa.

„Husani mi řekl, jak jsi vyrostl, a i Kagemni mě ujišťuje, že sis dobře osvojil složitosti života u dvora, ale matka se vždy zdráhá věřit, že se z jejího syna stal muž. Přesto je to tak.“ Přitiskla si ho k hrudi, jako když byl ještě chlapec, ale pak ho najednou odstrčila.

„Co tě trápí, matko?“

„Musíme si promluvit o tvé budoucnosti.“

„O budoucnosti zde v Memfis, nebo někde jinde?“

Hetepheres se napila vína. „Musíme přemýšlet o tvých budoucích manželkách.“

„Manželkách?“ vyhrkl Cheops a nechápavě na ni zíral.

„Meretites a Nefrekteau.“

Cheops byl zmatený, ale pochopil, že matka mluví vážně.

„Proč si musím vzít obě? A proč nyní?“

„Je to důležité nejen pro tvou budoucnost, ale i pro budoucnost Egypta. Jsi mým prvorozeným synem a díky mé krvi teď může Snofru nosit korunu

Horního i Dolního Egypta. Jsi jeho následníkem, a pokud pojmeš za manželky své sestry, zaručíš si tak královské potomstvo.“

„A co můj výzkum? Thovtova svatyně?“

„Pokud chceš pokračovat ve zkoumání, nic ti v tom nebrání. Na sňatek je ještě čas, ale je nezbytné, abys pochopil, jak je to důležité. Navíc mám pocit, že si s Meretites a Nefrektau velmi dobře rozumíte.“

Cheops přikývl, a než promluvil, vrhl na matku krátký pohled.

„Chci ti něco prozradit. V Heliopolisu jsem našel nezapečetěné papyry. Zdá se, že byly ztracené a v záznamech svatyně po nich není ani stopy.“ Opět pohlédl na matku, aby se ujistil, že mu věnuje pozornost. „Studuji je a jsem si jistý, že jejich autor je schoval úmyslně.“

„Kdo to mohl být?“

„Na to se mi ještě nepodařilo přijít. To málo, co jsem četl, není úplně jasné. Kromě toho jsou na vnitřní straně schránky, ve které byly, další hieroglyfy. Symbol velkého Imhotepa, obklopený symboly bohů Thovta a mého ochránce Chnuma. Možná, že jde o onu legendární skříňku, jež ukrývá tajemství Thovtovy svatyně a o níž tak často mluví první kněz, a jistě obsahuje i Imhotepovy dokumenty.“

Hetepheres se zahleděla z okna a Cheopsovi se zdálo, že než odpověděla, utekla celá věčnost.

„Máš dobrý důvod, proč pokračovat ve studiu. Může jít o skutečně důležitý objev. Vrať se tedy do Heliopolisu, ale pokud bude nutná tvá přítomnost zde v Memfisu, rozhodně přijedeš zpět.“

Cheops vstal a krátce se poklonil na znamení vděku. Potom odešel. Když si teď s matkou vše vyjasnili, cítil se klidnější. I když z vyhlídky na sňatek s Meretites a Nefrektau se mu trochu svíral žaludek a tyto pocity si zatím nedokázal správně vyložit.

Přeložila Anna Kostková